

HOMILIE 135 JAAR KERK SCHALKWIJK

29 september 2014

Diaken Henk Schoot

Lezingen:

Phil 2, 1-5

Mt. 21, 28-32

We vieren vandaag dat ons kerkgebouw al 135 jaar bestaat. 135 jaar. Dat roept gevoelens van trots en dankbaarheid op. Zovelen die ons in deze kerk zijn voorgedaan. Zoveel momenten van verbondenheid met God en met elkaar. Als muren konden spreken... Maar tegelijkertijd roept het gevoelens op van twijfel en van zorg. Wat zal er IN dit huis zijn, over honderd jaar? Of over vijftig jaar? Als de kerk 150 jaar bestaat, over vijftien jaar, met hoevelen zullen we dan nog zijn? Wat zullen we vieren?

Een deel van het antwoord ligt verscholen in de lezingen van vandaag. Jezus vertelt een gelijkenis. En opnieuw staat de wijngaard, de school van het geloof, centraal. Het gaat over werken in de wijngaard, en over ja zeggen en nee doen, en nee zeggen en ja doen.

Jezus heeft zijn intocht in Jeruzalem gehouden, en wordt bevraagd door de hogepriesters en oudsten. Ze zijn verontwaardigd dat hij de Zoon van David genoemd wordt, en betwisten zijn gezag. Dan spreekt hij deze parabel uit. De ene zoon die ja zegt maar nee doet, dat is de zoon die model staat voor de hogepriesters en oudsten. De andere zoon die nee zegt maar ja doet, dat is de zoon die vergeleken wordt met tollenaars en hoeren; ze hebben nee gezegd tegen de Vader, door hun zondige levenswandel, maar uiteindelijk hebben ze toch het geloof aanvaard. Door het geloof te aanvaarden, en om vergeving te vragen, treden ze binnen in het Koninkrijk van God. De oudsten en hogepriesters geloven Johannes niet, en ook Jezus niet, en daarom wordt het Koninkrijk van God in hen geen werkelijkheid.

Het gaat dus in deze parabel niet in zijn algemeenheid over mensen die ja zeggen en nee doen, of nee zeggen en ja doen. Het gaat over mensen die dat tegenover God zeggen en doen. En misschien denkt u dan al gauw aan die ouders, die hun kind laten dopen, maar daarna hun kind niet opvoeden in het geloof. Ja zeggen, maar nee doen. Misschien denkt u dan aan die mensen die je vroeger regelmatig in de kerk zag, maar eigenlijk de laatste jaren helemaal niet meer. Misschien denkt u aan die parochianen die je zondags wel ziet, maar doordeweeks niet bijdragen aan het geloofsleven. Of aan de jongeren, die het van huis wel hebben meegekregen, maar niet trouwen voor de kerk. Misschien denkt u wel, inderdaad, aan al die anderen. Al die anderen die niet doen wat we graag zouden zien dat ze doen. Die anderen.

Ja, dat is wel een beetje het gevaar van de parabel die Jezus vandaag vertelt. Het lijkt wel op een uitnodiging om eens goed te gaan kijken wie wel en wie niet zal binnengaan in het Koninkrijk van God, wie zich wel en wie zich niet tot de kerk

bekennen en daar ook naar handelen. En dan ziet het er eigenlijk niet zo positief uit, want er zijn toch meer nee-doeners dan ja-doeners? Wie is er niet gauw in het ja zeggen en het nee doen? En ja, dan gaat het vaak over anderen. Laten we nog even kijken wat er aan het slot van het hoofdstuk van Mattheüs staat, nadat Jezus nog een andere parabel heeft verteld. Dan schrijft de Evangelist: "Toen de hogepriesters en de Farizeeën zijn gelijkenissen hoorden, begrepen ze dat hij over hen sprak. Dat dan weer wel. De hogepriesters en de oudsten begrepen dat deze parabel niet over anderen ging, nee, ze begrepen donders goed dat hij over hen zelf ging. En de vraag vandaag is: begrijpen wij, nu Jezus deze parabel tot ons spreekt, dat deze parabel over ons gaat? Over u en mij, en niet over zij? De parabel is niet bedoeld om anderen de maat te nemen, maar om onszelf de maat te nemen. En misschien is dat ook wel een deel van het antwoord op de vraag naar de toekomst van onze geloofsgemeenschap.

Aan ieder van ons wordt gevraagd om de wil van de wijngaardenier te doen. Ieder van ons wordt uitgenodigd om te leven overeenkomstig onze roeping, overeenkomstig wat diep van binnen verworteld is. We worden geroepen om onze weg te gaan, en telkens het oog te houden op wat God met ons wil. De gelukkigste mensen zijn die mensen die weten wat God met hen wil, en ernaar handelen. Dat zijn mensen die vrede hebben met zichzelf en met God. Dat zijn mensen die weten om te gaan met de onvrede in hun leven. Die zich niet verliezen in ontevredenheid, die zich altijd op 'de ander' richt; die zich niet in jaloezie vergelijken met de ander, of zich boven of onder de ander plaatsen. Die zich niet verliezen in eindeloze kritiek, of bodemloos pessimisme. Levenskracht, vitaliteit, wordt aangeboord door te doen wat God van ons vraagt, door de vrede in onszelf te ontdekken.

Maar als het over de kerk gaat, hebben we vaak te maken met klagen over anderen, met machteloosheid, en het graag anders willen maar niet zien hoe. Ik denk dat de vraag die Jezus ons vandaag voorhoudt, niet over anderen gaat, maar over onszelf. De roeping van ons leven, dat is een vraag die we telkens opnieuw zelf moeten beantwoorden. De situatie van onze geloofsgemeenschap is zorgelijk, dat kan niemand ontkennen. Maar God blijft roepen, en op dat beroep op ons moeten we allereerst zelf antwoorden. Door de stilte te koesteren, te leven met aandacht, mee te leven met de schepping, de eenzaamheid soms te omarmen, en de gemeenschap met elkaar en met God te zoeken.

Vrede. Vrede – zou je kunnen zeggen – is wanneer het spreken en het doen met elkaar overeen komen, ja zeggen en ja doen. Dan is er geen sprake van schijnheiligheid, van onvrede. Dan wijzen we niet voortdurend naar anderen, maar kijken we naar onszelf. Dat is de weg van vrede. En, dat is een begaanbare weg, geen weg van machteloosheid. Want de anderen, die heb ik niet aan een touwtje, maar mezelf heb ik altijd bij me.

We leven momenteel in een wereld die bol staat van de conflicten. Sommigen zeggen: als nooit tevoren. En inderdaad, ook Nederland neemt momenteel deel aan een oorlog in het Midden-Oosten. Meer dan ooit hebben we dus ook behoefte aan bezinning op vrede, op de gemeenschap van vrede die we met elkaar willen zijn. De weg die we moeten gaan, is zoals Jezus zegt vandaag, de weg van de gerechtigheid. Of zoals Paulus in de eerste lezing zegt: één in liefde, één in streven, één van geest. De weg van de gerechtigheid, is doen wat de Vader van ons wil. En daarvoor hoeven we alleen maar naar Jezus te kijken, van wie Paulus zegt dat hij

niet ja zegt en nee bedoelt, maar dat hij het ja belichaamt (2 Ko 1, 19). Christus belichaamt het ja, en wij als geloofsgemeenschap willen dat lichaam zijn. Het lichaam van ja zeggen, en ja doen. Dan zullen we een vitale, vredelievende gemeenschap zijn.